

Dětský domov, Základní škola a Střední škola Žatec

Preventivní program Školní rok 2024/2025

Obsah

1. Úvod
2. Charakteristika zařízení
3. Vytýčení rizikového chování
4. Cíl minimálního preventivního programu
5. Zhodnocení efektivity MPP za rok 2023/2024
6. Analýza současného stavu ve škole
7. Konkrétní cíle v podobě znalostních kompetencí žáků
8. Koordinace preventivních aktivit ve škole
9. Spolupráce s rodiči
10. Vzdělávání pedagogů
11. Metody práce
12. Jednorázové a další aktivity
13. Volnočasové aktivity
14. Řešení přestupků
15. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi
16. Harmonogram programu na školní rok 2024 – 2025
17. Medializace
18. Závěr

1. Úvod

Problematika rizikového chování se v současné době dotýká dětí různé věkové kategorie. Je tedy důležité zahájit primární prevenci právě v době školní docházky a poskytnout žákům potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Jelikož mají školy možnost každoročně oslovit značný počet žáků, připravuje i naše škola komplexní program primární prevence za pomoci různých subjektů.

HARMONOGRAM REALIZACE

Vypracování programu: Mgr. Romana Rulfová.....listopad
Připomínkování programu: Mgr.Bc..L.Šikířová E.Bauerová, Mgr. Marta Karasová ... listopad
Mgr. M. Kopencová,(listopad 2024 – leden 2025), Mgr. P.Grygová (od února 2025),
Schválení programu: Mgr Bc. Lenka Šikířoválistopad
Realizace programu: Mgr. R. Rulfoválistopad / červen
Zhodnocení programu: Mgr. R.Rulfová.....červen

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy: Dětský domov ,Základní škola a Střední škola, Žatec

Zřizovatel: Krajský úřad Ústí nad Labem

Ředitelka školy (statutární zástupce): Mgr.Bc.Lenka Šikířová tel.: +415710795

e-mail: lenkasikirova@ddzatec.cz

Zástupce ŘŠ: Mgr. Marta Karasová

tel.: +420 415711463, e-mail: martakaraso@ddzatec.cz

Školní metodik prevence: Mgr. Romana Rulfová, tel: +420415710795,

e-mail: romana.rulfova@centrum.cz

konzultační hodiny: každý čtvrtek – 10- 11 hod, online 15 – 17 hod

Výchovný poradce: Mgr. Petra Grygová tel.: +420 415710795

e-mail: petragrygova@ddzatec.cz

konzultační hodiny: pondělí od 11:35 - 12:20 hod.

2. Charakteristika zařízení

Jsme Dětský domov, Základní škola a Střední škola, Žatec, příspěvková organizace.

Žáci navštěvují základní školu (1.stupeň) a základní školu speciální.

Na střední škole máme učební obor Provozní služby, dvouletý, Praktická škola dvouletá.

Většina dětí a žáků je sociálně znevýhodněna (zákon 561/2004 Sb., § 16, odst. (4)). Důvodem sociálního znevýhodnění je nařízená ústavní výchova nebo rodinné prostředí s nízkým sociálním postavením.

Dětský domov

Náš domov má k dispozici celkem 11 bytů, ve kterých v současné době bydlí 80 dětí, z toho 6 bytů je umístěno v nájemních domech mezi běžnou populací. Na každou skupinu připadají 2 denní a 2 noční vychovatelky. Život dětí v bytech je velmi podobný životu v běžné rodině. V každém bytě žije jedna rodinná skupina čítající maximálně 8 dětí.

3. Vytýčení rizikového chování

Prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti naší školy představuje aktivity v následujících oblastech prevence:

- duševní zdraví
- sebevražedné chování
- drogové závislosti, alkoholismus, kouření
- šikanování, vandalismus a další formy násilného chování

- drobné krádeže
- virtuální drogy (počítače, televize, video)
- záškoláctví
- rasismus, xenofobie
- kyberšikana
- útěky z DD
- poruchy příjmu potravin

4. Cíl minimálního preventivního programu

Cílem programu primární prevence je dlouhodobá primární prevence rizikového chování s důrazem na specifickou primární prevenci realizovanou v našem zařízení zaměřenou na práci s rizikovou populací (projekty zaměřené na problematiku duševního zdraví, prevence šikany, agrese, násilí, domácího násilí, komerčního sexuálního zneužívání, záškoláctví, poruchy příjmu potravy, rasismu a xenofobie, negativní působení sekt, kriminální chování - krádeže, vandalismus, právní vědomí, sebevražedného chování apod.).

Je nutné analyzovat jedince, konkrétní sociální situaci dítěte. Věková skupina žáků základních škol je skupinou populace, kterou chápeme jako velmi ohroženou. Nabízíme volnočasové aktivity pro děti DD (házená, kopaná, jezzmeni ,kroužky DDM Žatec ,atletika, florbal ,masteršéfík, chovatel koní a další školní programy, kde se mohou uplatnit všechny děti.

Důraz je kladen na informovanosti žáků ve škále vyučovacích předmětů.

Do DD přicházejí všechny děti ze sociálně znevýhodněných rodin, proto je u nich zvýšené riziko k rizikovému chování. Důslednou výchovou a motivací se toto riziko snažíme eliminovat.

Cíle:

a) Krátkodobé

- zhodnocení aktuálního stavu výskytu rizikového chování na škole a v DD
- realizace akcí školní preventivní strategie
- předání informací žákům, rodičům a pedagogům
- zvýšit informovanost žáků o možnostech pomoci při řešení problémů, získat důvěru dětí

b) Střednědobé

- stanovení jednotných pravidel a postupů při řešení konkrétních problémů
- zapojení co největší části pedagogického sboru a rodičů do akcí primární prevence
- ujasnění kompetencí jednotlivých orgánů činných v oblasti primární prevence

c) Dlouhodobé

- zlepšování vztahů ve škole i na DD, bezpečné prostředí ve školách, rozvoj participace a autonomie
- zvýšení odolnosti dětí vůči rizikovému chování
- posilování duševního zdraví a funkčního sociálního chování.
- zvyšování informovanosti o problémech souvisejících s rizikovým chováním
- snižování výskytu sociálně patologických jevů na škole
- vyřešení otázky volného času a jeho vhodného využívání
- posílení bezpečného klima ve škole
- snižování nerovností a prevence digitální propasti

Strategie : volba metod, forem práce i pomůcek respektuje věk, osobnost a zvláštnosti dětí (navození dobré atmosféry, získávání pozornosti), které potřebují výraznou individuální péči

Pomůcky : literatura, DVD filmy, propagační materiály, plakáty, letáčky, časopisy

5. Zhodnocení efektivity MPP za rok 2023/2024

V minulém školním roce zůstával základním principem preventivní strategie v našem zařízení osvojování základních kompetencí v oblasti zdravého životního stylu, prevence a rozvoj dovedností, které vedou u dětí a mládeže k odmítání všech druhů sebedestruktivního chování, šikaně, projevům agresivity a porušování zákona.

O šikaně jsou děti schopni mluvit a s pomocí pedagogů se i bránit. Co se týká alkoholu a kouření, děti vědí o možných následcích, ale dokud bude současný stav okolím tolerován, ani prevence nebude všemocná. Dále jsme pokračovali v prevenci týkající se kouření, šikany a záškoláctví.

V tomto školním roce pokračoval **program prevence „Na pohodu“ vedený Mgr. Martinou Kekulovou** - sdružení „Společně k bezpečí“ zaměřený na rizikové chování dětí dle aktuální situace jak ve škole, tak i v DD.

Ve všech třídách i ve skupinách děti zhlédly film „Zuřivec“, zaměřený na domácí násilí a šikanu.

Děti spolupracovaly také s poradci v SVP Pšov, nově i psychoterapeutem (Praha).

V našem zařízení probíhaly tyto projekty:

Etiketa do práce i do života, restart, Začni správně, Diakonie - doučování

Průběžně během školního roku byl vydáván školní časopis.

V zařízení jsme sledovali efektivitu formou zápisů do osobních spisů.

Výtvarné soutěže

Výlety a exkurze jednotlivých tříd

Dětský den

Benefiční koncert - slavnostní vystoupení žáků a dětí z DD Žatec

Víkendové pobyty dětí

Co se nám podařilo– co nás těší

- účast dětí na natáčení filmu „Amerikánka“, režiséra V.Tauše,
- děti mají možnost vidět působení drog na DVD filmech a dokumentech, velmi je to zaujme a správně reagují,
- ve třídách školy i ve skupinách na DD proběhl preventivní program vedený p. Kekulovou, děti hodnotí program kladně, spolupracují s lektory,
- zařízení poskytuje žákům dostatek volnočasových aktivit,
- dobrá spolupráce je s SVP Pšov– ambulantně,
- organizování akcí směřujících k oživení klimatu ve škole a zábavnou formou zpříjemnění školního prostředí (sportovní akce, výlety, exkurze)
- C4C- rozvoj počítačové gramotnosti,
- Your chance o.p.s - Začni správně,
- Restart,
- Etiketa do práce i do života,
- Spolupráce s Diakonií – doučování,
- zlepšení spolupráce mezi pedagogickými pracovníky školy a DD, větší informovanost všech pedagogických pracovníků týkající aktuální situace u problematických dětí jak ve škole, tak na DD
- Múzy dětem – Patron - zapojení do běžného života,
- byla podána žádost o dotaci na preventivní program, projekt byl vybrán.

Co se nám nedaří

- od jara 2024 do současné doby se potýkáme s vysokým počtem úteků dětí z DD, záškoláctvím, krádežemi, agresivním chováním vůči ostatním dětem i dospělým, situace je řešena ve spolupráci s pracovníky OSPOD, vedením, sociálními pracovníky, závadné chování bylo u jednotlivců řešeno formou případových konferencí, pohovory s dětmi na DD, byly podány návrhy na umístění v jiném zařízení pro velmi závadné chování,
- nedaří se nám poskytnout intenzivnější péči etopeda přímo v zařízení

- malá spolupráce s rodiči rizikově ohrožených žáků – vysoký počet zameškaných omluvených hodin.

6. Analýza současného stavu v zařízení

V letošním školním roce zůstává základním principem preventivní strategie v našem zařízení osvojování základních kompetencí v oblasti zdravého životního stylu, prevence a rozvoj dovedností, které vedou u dětí a mládeže k odmítání všech druhů sebedestructivního chování, šikaně, projevům agresivity a porušování zákona. O šikaně jsou děti schopni mluvit a s pomocí pedagogů se i bránit. Co se týká alkoholu a kouření, děti vědí o možných následcích, ale dokud bude současný stav okolím tolerován, ani prevence nebude všemocná.

Děti mají poměrně dobrou informovanost o škodlivosti návykových látek.

Největším nebezpečím je v současné době **agresivní chování** u žáků, **záškoláctví**, **krádeže** u některých skupin dětí, **vandalismus** (nerespektování majetku školy a dětského domova), **útěky**.

Ve škole je to skryté záškoláctví, vysoký počet zameškaných omluvených hodin.

7. Konkrétní cíle v podobě znalostních kompetencí žáků ve škole

I. stupeň

1. – 2. ročník

- žáci dokáží pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků,
- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek,
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu,
- mají vědomosti jak udržovat zdraví a o zdravém životním stylu
- ví, na koho se obrátit ,pokud je mu ubližováno, cítí se osamoceni

3. – 5. ročník

- žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě,
- znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl,
- podrobně znají zdravotní a sociální rizika návykových látek a argumenty ve prospěch zdraví,
- vědí o zákonech omezujících kouření, používání alkoholu a zákonech týkajících se užívání a šíření drog,
- umějí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc,
- umějí pojmenovat základní mezilidské vztahy,
- umějí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti,
- vědí, na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jejich práva,
- mají povědomí o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrašování aj.), je protiprávní,
- znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky;
- ví, na koho se obrátit, pokud je mu ubližováno, cítí se osamoceni,
- téma duševního zdraví není tabu – snaha o vytvoření pozitivního klima a atmosféry ve škole,

Zaměření na mladší školní věk (výchova ke zdravému životnímu stylu (ZŽS):

- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě,
- osvojování a upevňování základních návyků v rámci ZŽS – hygiena, životospráva, sdělení základních informací z oblasti prevence experimentování s alkoholem a cigaretami, nebezpečí zneužití informací na fcb, instagramu atd.
- základy etické a právní výchovy,
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení,

- všestranný rozvoj osobnosti žáka,
- soustředěnost na včasné diagnostikování sociálně patologických problémů ve třídních kolektivech (šikana)
- důraz na spolupráci s rodinou, pokud je k dispozici,
- široká nabídka volno-časových aktivit,
- ekologická výchova,
- návštěvy filmových a divadelních představení, koncertů, besed apod.,
- účast v soutěžích výtvarných, sportovních, zdravotnických, dopravních atd.;

II. stupeň

6. – 9. ročník

- žáci znají význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví, téma duševního zdraví není tabu – snaha o vytvoření pozitivního klima a atmosféry ve škole
- respektují odlišné názory či zájmy a odlišné způsoby chování a myšlení, jsou tolerantní k menšinám
- znají a uplatňují vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, spory řeší nenásilným způsobem
- znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- jsou informováni o nebezpečí zneužití informací na fcb, instagramu atd.
- umějí spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly
- znají významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí
- znají činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů
- uvědomují si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy
- umějí chápat pojem zdraví a zdravý životní styl, ve složce fyzické, duchovní a sociální
- umějí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- umějí vysvětlit své konkrétní postoje a chování z pohledu zdraví
- znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny
- vědí, že zneužívání dítěte je trestné
- umějí diskutovat o rizicích užívání drog, orientují se v trestně právní problematice návykových látek
- vědí, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovedou využít
- bezpečně zvládají účelné modely chování v krizových situacích (šikanování, týrání, sexuální zneužívání aj.) a správně se rozhodují v situacích vlastního nebo cizího ohrožení
- dokáží komunikovat se specializovanými službami (linky důvěry, krizová centra)
- odmítají projevy brutality a násilí zprostředkované médii a umějí o nich diskutovat

Zaměření na starší školní věk (prevence = základ předcházení problémům)

- téma duševního zdraví není tabu – snaha o vytvoření pozitivního klima a atmosféry ve škole
- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních – vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů správného chování,
- zaměření pozornosti na projekty prevence drogových závislostí, konzumace alkoholu, vandalismu,
- rasismu, násilí, šikany, komerčního sexuálního zneužívání apod.
- věnovat zvýšenou pozornost prevenci kouření (osvěta v rámci hodin OV, Přírodopisu atd.)
- akce zaměřené na práci s národnostními menšinami směřující k potlačení rasismu a xenofobie
- zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou organizování výletů, exkurzí, atd.
- organizování akcí směřujících k oživení klimatu ve škole a zábavnou formou zpříjemnění školního prostředí (tematické dny, sportovní akce, víkendové výjezdy, ozdravný pobyt)
- široká nabídka volno-časových aktivit
- účast v literárních, výtvarných, sportovních a jiných soutěžích

- možnost využití nástěnky ve škole a na DD s tematikou prevence rizikového chování, kontaktní adresy a tel. čísla pro děti v nouzi.

Střední škola

1. – 2. ročník

Rozvoj sebepoznání, sebeúcty a sebevědomí:

- v rámci hodin OV využívat sebepoznávací techniky, orientované na poznání vlastní osobnosti žáka,
- věnovat zvýšenou pozornost handicapovaným žákům se zdravotními sociálními problémy.
- poskytovat poradenskou pomoc VP.

1. Vytváření dovedností v sociální komunikaci, řešení problémových a stresových situací, prevence šikany, projevů xenofobie a rasismu:

- napomáhat vytváření přátelských vztahů mezi žáky,
- zaměřit se na vyhledávání eventuálních obětí šikany; k tomuto účelu zadat dotazník šikany a s jeho výsledky seznámit všechny pedagogy
- neprodleně řešit ve spolupráci s vedením školy každý případ event. šikanování,
- ve spolupráci s třídními samosprávami rozvíjet přátelské vztahy mezi žáky, účinně reagovat na každý projev intolerance, xenofobie a rasismu,
- využívat předmětu OV k seznámení žáků se základními údaji o menšinách, které u nás žijí;
- rozvíjet etickou a právní výchovu,
- v hodinách OV šířit objektivní informace o nebezpečných ideologiích a organizacích (fašismus, komunismus, terorismus ap.),
- jsou informováni o nebezpečí zneužití informací na fcb, instagramu atd.

2. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření:

- využívat metody výcviku sociálně psychologických dovedností (odmítání nabídky),
- důsledně potírat kuřáctví, požívání alkoholu a návykových látek,
- důsledně dbát na dodržování školního řádu o návykových a jinak nebezpečných látkách,
- v hodinách občanské výchovy a českého jazyka využít vhodná témata k protidrogové výchově a výchově ke zdravému životnímu stylu,
- k informacím z této oblasti využívat nástěnku v budově školy,
- zúčastňovat se přednášek a besed s protidrogovou tematikou např. "Řekni drogám ne" – aktuálně dle nabídky
- promítnout filmy s protidrogovou tematikou (Řekni drogám ne, Svět drog, Když musíš, tak musíš, Mezi stěny).

3. Prevence rizikového sexuálního chování a závažných virových onemocnění, prevence sexuálního zneužívání a týrání:

- zařadit sexuální výchovu do hodin občanské výchovy,
- promítnout filmy tematikou rizikového sexuálního chování (Drogová problematika a sexuální výchova, Prevence obchodu se ženami),
- zúčastnit se výchovných programů dle aktuální nabídky

4. Prevence záškoláctví, vandalizmu, kriminality a delikvence:

- ve spolupráci s třídními učiteli, VP a rodiči snižovat počet zameškaných a neomluvených hodin,
- posilovat právní vědomí žáků,

5. Výchova ke zdravému životnímu stylu:

- podporovat zdravý životní styl žáků, psychohygienu, posilovat duševní zdraví a funkční sociální chování.
- k informacím o zdravém životním stylu využívat nástěnku,
- rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí a jeho ochraně (především v předmětech občanská výchova a estetická výchova, ozdravný pobyt).

- téma duševního zdraví není tabu – snaha o vytvoření pozitivního klima a atmosféry ve škole.

6. Prevence virtuálních drog - patologického hráčství a závislosti na počítačových hrách:

- seznámit žáky se základními pojmy virtuálních drog a posilovat pravidla pro jejich užívání, vysvětlit jim zdravotní, sociální a psychická rizika nadměrného užívání virtuálních drog

7. Snižování nerovností a prevence digitální propasti – žákům jsou zapůjčovány tablety, mobilní telefony a notebooky.

Nadále bude pokračovat preventivní program **vedený Mgr. Martinou Kekulovou** - sdružení „Společně k bezpečí“ zaměřený na rizikové chování dětí dle aktuální situace jak ve škole, tak i v DD.

Program se stane součástí školní výuky a skupin na dětském domově. Aktivitu specifické primární prevence budou probíhat ve školním prostředí a další setkávání budou v rámci odpoledne na DD. Tento program by měl vést ke zkvalitnění třídního a školního klimatu. Bude postupně rozvíjet kolektivy v oblasti mezilidských vztahů, duševní hygieny, sebevědomí, hodnot a připravovat žáky na setkání s rizikovými situacemi. Žáci a děti se budou učit na tyto situace reagovat.

Ve spolupráci s Městskou policií Žatec budou probíhat besedy zaměřené na určitá témata v oblasti prevence RCH.

Využijeme též programy nabízené PPP Žatec – školení pedagogů, programy dětem.

Ve všech třídách i ve skupinách děti zhlédnou film „Zuřivec“, zaměřený na domácí násilí a šikanu, film „Mezi stěny“, „Chovej se, jak se máš, i když 15 ještě nemáš“.

Ve vyšších ročnících shlédnou seriál „Martha is dead“.

8. Koordinace preventivních aktivit ve škole

Za koordinaci preventivních aktivit na škole odpovídají školní metodici prevence jmenovaní ředitelem školy. V rámci své činnosti připravují Minimální preventivní program a jeho realizaci na škole. O programu jsou informováni všichni učitelé, rodiče (při třídních schůzkách) a žáci.

Metodici prevence spolupracují s výchovným poradcem, třídními učiteli a ostatními pedagogy, dále s PPP a dalšími odborníky, institucemi a organizacemi.

Úkoly a činnost učitelů a jiných pedagogických pracovníků:

- posílení úlohy učitelů v oblasti tvorby pozitivního sociálního klimatu, včasná diagnostika a intervence při riziku vzniku sociálně patologických jevů a kooperace s odborníky při jejich řešení
- pravidelné rozhovory se žáky, v DD s vedoucími vychovateli jednotlivých bytů
- věnování pozornosti problematickým skupinám žáků nebo jednotlivcům, odhalování projevů
- asociálního chování mezi žáky – soustředit se zejména na problematiku šikany
- zajištění důsledné kontroly zaměřené na prevenci kouření, užívání alkoholických a návykových látek a šikany v celém areálu školy
- sledovat často opakující se krátkodobé absence žáků – prevence záškoláctví, spolupráce s rodiči žáků s tendencemi vyhybat se školní docházce, v problematických případech možnost vyžádání lékařského potvrzení
- sebevzdělávání učitelů v metodikách preventivní výchovy a ve výchově ke zdravému životnímu stylu
- shromažďování a zpřístupňování materiálů pro pedagogický sbor
- zapojení vedení školy i kolegů do tohoto programu, školního poradenského týmu – ŠMP, VP, vedení
- nově příchozím vyučujícím nabídnout všestrannou kolegiální pomoc
- úzká spolupráce s odborem sociálních věcí a zdravotnictvím města Žatec, snaha o maximální komunikaci s pediatrií při řešení záškoláctví a řešení nadměrných absencí

Personální zajištění realizace MPP

Ředitelka školského zařízení

- vytváří podmínky a zabezpečuje činnosti v oblasti primární prevence
- koordinuje tvorbu, kontroluje realizaci a pravidelně vyhodnocuje Minimální preventivní program a jeho začlenění do školního vzdělávacího programu školy
- podílí se na řešení aktuálních problémů souvisejících s rizikovým chováním žáků
- jmenuje školního metodika prevence, umožňuje jeho další systematické vzdělávání
- vytváří podmínky a podporuje týmovou spolupráci mezi školním metodikem prevence, výchovným poradcem, školními speciálními pedagogy, třídními učiteli a ostatními pedagogickými i nepedagogickými pracovníky školy při přípravě, realizaci a vyhodnocení MPP
- podporuje spolupráci s ostatními organizacemi a podporuje aktivity příslušného městského úřadu zaměřených na využití volného času žáků

Školní metodik prevence

- zajišťuje metodické a koordinační činnosti v oblasti primární prevence na škole
- koordinuje tvorbu a kontroluje realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci jednotlivých druhů rizikového chování
- metodicky vede činnosti pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence
- koordinuje vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti primární prevence
- koordinuje přípravu a kontroluje realizaci aktivit při integraci žáků/cizinců do výuky se zaměřením na prevenci rasismu a xenofobie
- koordinuje spolupráci školy s orgány státní správy a samosprávy a dalšími spolupracujícími odbornými organizacemi
- kontaktuje příslušné odborné pracoviště a podílí se na intervenci a následné péči v akutních případech rizikového chování
- shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v poradenské péči v rámci prevence rizikového chování v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů
- vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření
- zajišťuje a předává odborné informace o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence ostatním pedagogickým pracovníkům školy
- prezentuje výsledky preventivní práce školy, získává nové informace
- vede a průběžně aktualizuje databázi spolupracujících organizací v oblasti primární prevence
- provádí orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování, poskytuje jim i jejich zákonným zástupcům poradenskou službu
- spolupracuje s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností vzniku a rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků i celých tříd, podílí se na sledování úrovně rizikového chování ve škole připravuje podmínky pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinuje poskytování poradenských služeb těmto žákům

Třídní učitel

- pedagogicky diagnostikuje úroveň a kvalitu vztahů ve třídě, spolupracuje se školním metodikem prevence na zachycování varovných signálů, spolupracuje na realizaci MMP
- motivuje třídní kolektiv k vytvoření vnitřních pravidel v souladu se školním řádem, podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi jednotlivými žáky
- zprostředkovává komunikaci mezi jednotlivými pedagogy třídního kolektivu mezi sebou a mezi pedagogy a zákonnými zástupci žáků třídy
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a jejich rodinném zázemí

Ostatní pedagogové

- v rámci výuky se věnují rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností
- s třídními učiteli a školním metodikem prevence konzultují případné problémy a navrhnou opatření

Personální zajištění realizace MMP

Zaměření výuky v kontextu primární prevence využívá, kromě obvyklých výukových metod, také další osvědčené metody:

- aktivní sociální učení formou sociálních her nebo hraní rolí, trénování způsobu odmítání
- skupinové a samostatné práce ve třídě, prvky dramatické výchovy
- projektové vyučování a celoškolské projekty
- individualizované hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení a zpětná vazba skupiny
- přednášky a besedy

Realizační tým MMP a školní poradenské pracoviště

Školní poradenské pracoviště je zajišťováno činností realizačního týmu MMP - školním metodikem prevence, výchovným poradcem, ředitelem zařízení. Do širšího týmu patří celý kolektiv pedagogů, zejména třídní učitelé.

Důležitou součástí práce realizačního týmu je další získávání a rozvoj znalostí a dovedností v oblasti primární prevence formou samostudia nebo účasti na vzdělávání v rámci odborných seminářů.

Supervizi nad MMP naší školy zajišťuje okresní metodik prevence, který také metodicky vede ŠMP.

9. Spolupráce s rodinou

Rodiče jsou prostřednictvím třídních učitelů informováni o realizaci Minimálního preventivního programu na škole. Problémy je třeba řešit ve vzájemné spolupráci. Rodiče jsou informováni o situaci na škole i o možnostech případné pomoci na nástěnkách školy, třídních schůzkách.

Aktivity pro děti a rodiče:

- seznámení rodičů s MMP a Programem proti šikanování a primárním programem prevence v rámci třídních schůzek, v DD při návštěvě rodičů, popřípadě emailem
- nabídka propagačních materiálů o sociálně patologických jevech
- seznámení rodičů s postupem školy v případě problémů žáků s drogami a sociálně patologickými jevy
- na schůzkách s rodiči hovořit o rizikové chování, zejména u starších žáků
- kontakty na odborná pracoviště
- využití DVD filmů, dokumentů
- rozšiřování vědomostí žáků v dané problematice a posilování společného výchovného

působení, problematiku drog začlenit do vyučovacího procesu, a to zejména do vyučovacích předmětů, které se vztahují k oblasti přírodovědné, k oblasti zdravého životního stylu, občanské výchovy, společenskovední, sociálně právní a k oblasti sociální patologie

- umožnění interakce mezi žákem a pedagogickým pracovníkem (učitelem), mezi žákem a vychovatelem, mezi pedagogickými pracovníky navzájem
- navození prostředí důvěry a využití získaných poznatků k další práci
- motivace dětí k odmítání drog, jejich aktivní zapojení do výchovně vzdělávacího procesu v oblasti prevence rizikového chování
- zpětná vazba-rozhovor o probraném učivu, vyjasnění případných nejasností
- spolupráce s rodinou-formou individuálních pohovorů a rodičovských schůzek, podle potřeby spolupráce s výchovným poradcem a pracovníky PPP v Žatci, SVP Pšov, DPN Louny a nově psychoterapie
- účast rodičů na akcích školy

10. Vzdělávání pedagogů

Pedagogové se v rámci svých možností zúčastní aktivit zaměřených na protidrogovou prevenci a prevenci rizikového chování. Škola poskytuje nabídku programů seminářů a školení zabývajících se touto problematikou.

Dalšími informačními zdroji jsou vlastní šetření, internetová schránka důvěry, informace od jiných i nepedagogických pracovníků školy a od jednotlivých žáků. Dále od Okresního metodika prevence, odborné semináře a pracovní setkání školního metodika prevence, tematické internetové stránky, odborná literatura, média, popř. PČR.

11. Metody práce

Při práci s jednotlivými tématy nebo při rozvoji uvedených dovedností jsou využívány zejména tyto metody:

➤ **diskuse** doplněná o výklad (interaktivní forma) některých základních pojmů, které nejsou dětem jasné nebo známé; diskuse je důležitá mj. při rozvoji komunikačních dovedností – děti se učí hledat a formulovat vhodné argumenty při probírání sporných otázek, umožňuje hlubší poznání spolužáků, děti mohou zjistit, že pocity a myšlenky, které mají, nejsou ojedinělé atp.,

➤ **sociálně psychologické aktivity** s důrazem na reflexi,

➤ **dramatizace** např. scénky alternativních způsobů chování v rizikových situacích.

Velký důraz je kladen na práci s alternativními způsoby chování v rizikové situaci. Děti se zamýšlí nad různými možnostmi, jak reagovat v konkrétních případech např. „Co udělám, když uvidím spolužáka, jak ubližuje jinému spolužákovi“. Cílem není najít nebo předložit hotové řešení, ale umožnit dítěti orientaci v problematice a ukázat, že jsou různé způsoby, jak k problému přistupovat.

➤ **samostatná práce** (projekty, referáty, informace z tisku...)

➤ **besedy, výlety, exkurze, kulturní pořady,**

Výchova bude probíhat mezipředmětově.

12. Jednorázové a další aktivity

Probíhají a budou probíhat besedy s odborníky podle možností školy a momentální nabídky akcí. Žáci musí vědět, kam se mohou obrátit se svými dotazy nebo kde získají potřebné informace.

Konkrétní přehled plánovaných akcí:

Shlednutí filmu Amerikánka – Karlovy Vary - premiéra

Besedy s odborníky
Výstavy a koncerty
Výtvarné soutěže
Ozdravný pobyt – dle možností
Výlety a exkurze jednotlivých tříd
Dětský den
Benefiční koncert - slavnostní vystoupení žáků a dětí z DD Žatec
Víkendové pobyty dětí

Pokračování projektů:

Dejme dětem šanci
Your chance o.p.s - Začni správně –příprava na odchod dětí z DD
Doučování
Restart – NFVK – pomoc na cestě k samostatnosti
Domovy sobě – sdílení zkušeností mezi vychovateli z různých DD
Múzy dětem - Patron
Okna do světa – animační dílny na DD (pro děti 8 – 11 let)
Dlouhodobý primární program - „ Společně k bezpečí“
Rovné příležitosti

Připravované projekty:

- 1) Program primární prevence realizovaný pracovníky sdružení Společně k bezpečí.
- 2) V rámci školního roku přednášky Městské policie Žatec – prevence kriminality, bezpečné chování
- 3) Přednášky pro pedagogy realizované sdružením „ Světlo Kadaň“ - Rozcvička - 1x krát měsíčně – leden 2025

Témata:

PRO 4. – 9. ROČNÍKY

NÁVYKOVÉ LÁTKY - CIGARETY, ALKOHOL, DROGY

Zdravotní rizika, návykovost, jak poznat závislost, sociální dopady, bonbony či drinky zadarmo od cizích, přechod uživatele k trestné činnosti, problém zneužívání léků (**především 4.-9. ročník**)

VANDALISMUS, KRÁDEŽE

Sprejerství, ničení veřejně prospěšného majetku, tiché přihlížení (spolupachatelství), kamerový systém města, chování na ulici, soužití s obyvateli krádeže v obchodech, krádež vs. loupež, přestupek vs. trestný čin,

NÁSILÍ, ŠIKANA, KYBERŠIKANA

Zásady bezpečného chování s cizími lidmi, únosy dětí auty, cizím neotvírej!, jak poznat násilníka, jak se vyhnout napadení, jak čelit kyberšikaně, násilí v rodině

SEXUÁLNÍ NÁSILÍ (dívky i chlapci)

Obtěžování ve škole či v partě, zneužívání dětí v rodině či zájmovém kroužku, znásilnění a jak se mu vyhnout, falešné profily na internetu, kam se obrátit v případě nouze

DÍVČÍ SEBEOBRANA

Kombinace přednášky (1. vyuč. hod) a praktické činnosti v tělocvičně (1. vyuč. hod). Na učebně prevence napadení, zásady bezpečného chování v rizikových oblastech a časech, sebeobrané prostředky, fáze útoku, atd. V tělocvičně praktické seznámení s nejčastějšími útoky a reakce na ně

PRO 7. – 9. ROČNÍKY

Trestní zodpovědnost, záškoláctví, odpovědnost rodičů/zák. zástupců

PRO PEDAGOGY

➤ SEBEOBRANA

Právní povědomí, prevence konfliktu, možnosti spolupráce s MP, praktické dovednosti, sebeobrané pomůcky

Vztahová problematika mezi autoritou a žákem

13. Volnočasové aktivity

Probíhající kroužky

Etiketa do práce i do života –2x až 3x měsíčně

Házená - TJ Šroubárna Žatec

Kopaná- FK Slavoj Žatec, Jezzeni – Flora Žatec

Kroužky DDM Žatec

Atletika – Sportáci Žatec 2 x týdně

Florbal – Jazzmeni Žatec 2x týdně

Masteršéfik - DDM Žatec

Chovatel koní

V rámci volnočasových aktivit škola spolupracuje s různými organizacemi v regionu a nabízí žákům jejich programy.

14. Řešení přestupků

Dojde-li k porušení ustanovení školního řádu, jako je držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy, bude toto klasifikováno jako hrubý přestupek a budou z toho vyvozeny patřičné sankce.

Budou sledovány i další sociálně patologické jevy - šikana, vandalismus, brutalita, rasismus, jejich zjištění budou navržena cílená opatření. V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

1. individuální pohovor se žákem
2. pohovor se zákonnými zástupci
3. výchovné komise
4. doporučení kontaktu s odborníky (SVP Pšov)
5. podle zjištěných informací spolupráce s rodinou
4. v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě
5. v případě dealerství a záškoláctví oznámení na Policii ČR

15. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Oblast školství

- krajský metodik prevence
- pedagogicko - psychologická poradna Žatec, SPC Žatec
- vzdělávání pedagogů, kteří realizují preventivní aktivity ve škole, odborná práce s dětmi ohroženými sociálně patologickým vývojem
- SVP Pšov

Oblast zdravotnictví

- dětský lékař
- spolupráce při realizaci protidrogové prevence

Oblast sociálních věcí

- Policie ČR, Městská policie
- Služba kriminální policie - oddělení nezletilých
- využit lektorských služeb policistů v oblasti sociálně patologických jevů
- OSPOD

16. Harmonogram programu na školní rok 2024/2025

Během školního roku dle potřeby využívat [www. nntb.cz](http://www.nntb.cz)

Měsíc	Akce	Zodpovídá
Září	první týden září bude věnován osobnostní a sociální výchově. Cílem je stmelení třídních kolektivů, tvorba třídních pravidel chování, rozvíjení sociálních dovedností, vzájemné poznávání žáků a prevence šikany	třídní učitelé
	Nabídka volnočasových aktivit Yourchance o.p.s - Začni správně	třídní učitelé, vychovatelé DD
	Premiéra filmu Amerikánka – Karlovy Vary – účast dětí hrající ve filmu	
Říjen	Účast na oslavách sv. Václava – slavnosti ve městě	vychovatelé DD
	Pobyt v přírodě - Nové Syrovce	třídní učitelé, vychovatelé DD
	Yourchance o.p.s - Začni správně Dlouhodobý primární program – p. Kekulová	vychovatelé DD
	Okna do světa –animační dílny na DD BK „ Děti dětem“ Nové Strašecí	
Listopad	v prostorách školy se uskuteční Den otevřených dveří – prezentace školní práce projektové vyučování – škola, v rámci rodinné skupiny – na DD – prevence kouření , šikana projekt Restart Celoškolní soutěž „Piškvorky“ Projekt -p. Kekulová – škola, DD 2 x Beseda s městskou policií vyjde školní časopis	třídní učitelé
	Aj Yourchance o.p.s - Začni správně Projekt Restart Okna do světa –animační dílny na DD	vychovatelé DD
Prosinec	Yourchance o.p.s - Začni správně Projekt Restart Okna do světa –animační dílny na DD v prostorách školy se uskuteční vánoční besídka pro rodiče a ostatní	vychovatelé DD

	Shlédnutí filmu „ Zuřivec’’ a jiných filmů zaměřené na prevence dle výběru Prezentace výrobků na předvánočních akcích a výstavách Projekt - škola, DD 2x	třídní učitelé Mgr. Monika Kopencová metodik prevence vyučující daných předmětů, vychovatelé DD
Leden	„Aj Yourchance o.p.s - Začni správně Projekt Restart Okna do světa –animační dílny na DD	vychovatelé DD
Únor	Vyhodnocení projektu primární prevence Yourchance o.p.s - Začni správně Projekt Restart	vychovatelé DD
	Den duševního zdraví	učitelé
	Celodenní lyžování a bobování na horách Projekt - škola, DD 2x Vyhodnocení projektu primární prevence	vychovatelé DD
Březen	proběhne projekt Zdravá výživa (v tomto projektu spolupracují žáci 2. a 1. stupně – prevence šikany)	Mgr. Petra Grygová
	v rámci hodin občanské výchovy a výchovy ke zdraví budou zařazeny aktivity související s prevencí proti vandalismu Shlédnutí filmu „ Mezi stěny’’ jiných filmů zaměřené na prevence dle výběru Yourchance o.p.s - Začni správně Projekt Restart	vyučující daných předmětů Mgr. Monika Kopencová třídní učitel vychovatelé DD Průběžná konzultace se supervizorem, školním metodikem prevence. Tř. učitelé
	proběhne projekt ke Dni Země (v tomto projektu spolupracují žáci 2. a 1. stupně – prevence šikany)	
	v rámci hodin přírodopisu, přírodovědy a občanské výchovy budou zařazeny aktivity související se Světovým dnem zdraví (vytváření návyků zdravého životního stylu)	metodik prevence, třídní učitelé
	uskuteční se celoškolská soutěž ve společenských hrách	Mgr. Agáta Svitáková

	Ozdravný pobyt Beseda městské policie Yourchance o.p.s - Začni správně Projekt Restart v rámci rodinné skupiny – na DD, prevence kouření	třídní učitel třídní učitelé vychovatelé DD
Květen	Benefiční koncert DD Beseda městské policie	. třídní učitel
	vyjde školní časopis „Školáček“	Mgr. Romana Rulfová
	Projekt Restart Yourchance o.p.s - Začni správně	vychovatelé DD
Červen	v závěru škol. roku se uskuteční pro žáky 1. a 2. stupně společné cvičení v přírodě – hry, vědomostní soutěže, hry na posilování sebevědomí Sportovní den Den dětí – zahradní slavnost na DD, posezení u táboráku	třídní učitelé

Harmonogram programu bude průběžně aktualizován. Jednotlivé projekty na DD jsou realizovány v průměru jednou za dva měsíce.

17. Medializace

V rámci možností se příslušné aktivity budou prezentovat na webových stránkách DD, v regionálním tisku a televizi a prostřednictvím školního časopisu.

18. Závěr

Minimální preventivní program školy a DD je součástí výchovy a vzdělání žáků po celou dobu povinné školní docházky. Účastní se ho pedagogický sbor, žáci, rodiče a odborníci. V rámci minimálního preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence rizikového chování s výcvikem v sociálních dovednostech. Preferovat přístupy zaměřené do oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Program musí brát zřetel na věk a osobní charakteristiky jedinců. Bude mít smysl jedině tehdy, když všichni zúčastnění budou vidět smysluplnost své práce. Toho chceme dosáhnout dobrou a pravdivou informovaností, ochotou

vyslechnout druhého a nalezením správné cesty v případě pomoci.
MPP je každým rokem vyhodnocován.

Efektivita MPP

- 1) Zhodnocení psychosociálního klimatu školy, kázně a prospěchu žáků – vytváříme prostředí důvěry, motivujeme žáky k výkonům ve škole
- 2) Zhodnocení posunu v postojích a hodnotových systémech žáků, popř. ve sledovaných osobnostních charakteristikách – zápisy do osobních spisů žáků a dětí v DD, dostupné odborné literatury
- 3) Zhodnocení behaviorálních projevů vztahujících se k výskytu rizikového chování a k delikventnímu chování žáků – pokud žáci a děti v DD nevyhledávají drogu nebo herny, se zájmem navštěvují kroužky a otevřeně s učiteli a vychovateli komunikují, jsou naše metody efektivní.

Důležitá telefonní čísla:

Linka bezpečí 116 111 www.linkabezpeci.cz

Dropin - 222221431 www.dropin.cz

linka MŠMT krizová tel. linka pro učitele, žáky a jejich rodiče: 2868811059,

mob.: 774 089 181 www.msmt.cz

www.nntb.cz

Dostupná literatura – učitelská knihovna

Agresivita a šikana mezi dětmi – P.Říčan

Drogová závislost – J.Presl

Alkohol, drogy a vaše děti – K.Nešpor

Jak předcházet problémům s návykovými látkami na základních a středních školách – K.Nešpor

Prevence problémů působených návykovými látkami – K.Nešpor

Mládež problémová – S.Langer

Kouření, pití, drogy – K.Nešpor

Kyberšikana

DVD- „ Mezi stěny“, „ Zuřivec“

Těžko v duši – ivysílání Česká televize

Co je ti? - ivysílání Česká televize

Martha is dead

V síti

Seznam se bezpečně

Křečci v síti

Na hory

Maturant

Virtuální nápadník

Jeden svět na školách

Podpůrné materiály

Sebevrazdy.cz, Zapojmevsechny.cz, manuál Škola a neštěstí, metodická doporučení MŠMT, www.kvalitniskola.cz,

www.digikvalita.cz, www.anabel.cz, www.sebevrazdy.cz, www.donalinka.cz

Aktualizace dne 1.11.2024

Vypracovala: Mgr. Romana Rulfová

